

Ivan Jefremov: «Hodina býka», ako cesta z inferna do éry Kolesa (časť 2)

25 декабря 2016
1972

[Ivan Jefremov: «Hodina býka», ako cesta z inferna do éry Kolesa \(časť 2\)](#)

Ivan Jefremov vo svojich dielach opísal zacyklený stav spoločenského života, ktorý nazval infernom spoločnosti. Týmto sa postavil do jedného radu s anti-utopistami. Jefremov vo svojich dielach opísal pohľad na spoločnosť budúcnosti, čím sa zaradil medzi utopistov. No Ivan Antonovič neopísal len videnie budúcnosti, no aj dialektickú cestu k nej z našej súčasnosti, čím sa jednoducho odlíšil od všetkých a stal sa jedinečným, skutočným fantasmom v dejinách svetovej fantastiky. Po prečítaní jeho diel ostatní autori, zvlášť západní, akosi vyblednú, stanú sa nezaujímavými, pretože nejdú tak do hĺbky, nie sú také dialektickí.

[Ivan Jefremov — človek éry Kolesa a jeho «Hodina býka» \(časť 1\)](#)

VÝCHOD Z INFERNA

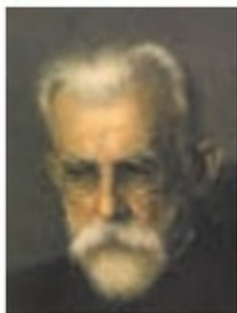
Je známe, že ako prvý prezentoval myšlienku o živote ako o vesmírnom jave, ktorý sa (ako) o niečom výrazne sa odlišujúcom od neživej hmoty inertnej matérie, Christiaan Huygens ešte v XVII. storočí. Henry Bergson, autor

majstrovského filozofického diela «Tvorivá evolúcia» (rok 1907), rozprával o živote ako o rozvíjajúcom sa procese, postupujúcom cestou zvyšovania organizácie, to jest proti zákonu nárastu entropie, ktorému je podriadená inertná matéria. Fromm taktiež posudzoval život ako dynamický tvorivý proces («byť»), v protiklade skostnateniu, atrofii («mať»).

Pozn.: Inertná matéria (Косная материя) – je kozmologická veličina, označujúca prvotný stav látky a poľa, ako dvoch základných podôb matérie, ktoré podľa predpokladov vznikli v dôsledku Veľkého tresku. Charakteristickými pre inertnú materiu sú symetria molekulárnej štruktúry vnútorného materiálo-energetického prostredia, reverzibilita procesov, a tiež rozmanitosť stavebných zmesí izotopov.
<http://ispcjournal.org/journals/2008/2008-1-1.pdf>

Od Bergsona cez Francúzov Edouarda Le Roya a Pierra Teilharda de Chardina (mimočodom, paleontológa) sa línia kontinuity tiahne k veľkému vedcovi a mysliteľovi Vladimírovi Ivanovičovi Vernardskému (1863 — 1945), ktorý patrí k škole «ruského kozmizmu (*pozn. prekl.: názor na vývoj kozmu*)».

НОВЫЙ ЭТАП РАЗВИТИЯ ЦИВИЛИЗАЦИИ

«Биосфера перешла или, вернее, переходит в новое эволюционное состояние – в ноосферу – перерабатывается научной мыслью социального человека»

В.И. Вернадский

Техносфера должна стать органической частью природы

Новое лицо ноосферы

<http://pobedpix.com/vernadskiy-noosfera>

Obr.: „Biosféra prešla alebo správnejšie prechádza do nového evolučného stavu, do noosféry, prepracováva sa vedeckým myslením spoločenského človeka“.

Jefremov je pokračovateľom tejto tradície, a V. I. Vernardského považoval za:

«najväčšieho vedca XX. storočia a za jedného z najvýznamnejších vôbec».

Ivan Antonovič považuje biologickú a sociálnu evolúciu za dve po sebe nasledujúce štádiá jediného vesmírneho procesu vývoja. Takýto pohľad na svet nemá nič spoločné so sociálnym darwinizmom (o tom čítajte — <http://inance.ru/2016/11/darvin/>), prenášajúcim na spoločnosť prirodzený biologický výber a prehlasujúcim ho za nevyhnutný a potrebný.

Človek má potenciál a schopnosti pre účely korekcie metód vlastného rozvoja, má možnosť meniť vlastnú psychiku. Človek nie je len objektom, ale aj činiteľom rozumnej evolúcie, a len v prípade, ak sa dokáže stať skutočne rozumným, sa slepá a bezohľadná evolúcia, akú ju prezentujú sociálni darwinisti, premení na rozumnú, vtedy človek prekoná inferno.

Zároveň pri prekonávaní «prirodzenosti» nie je možné vzdáľovať sa od prírody a sklzávať k transhumanizmu, robotizácii ľudí, a ako dialektik to Jefremov dôkladne chápe, a poukazuje na celkovú nesprávnosť zombírovacích metód podriadenia si ľudí, využívaných na Tormanse.

Vir

Norin http://pic.mir-knigi.org/pic/2/4/3/4/5/7/243457/1427047050/i_025.png

«Pokiaľ nás príroda drží v bezvýchodnosti inferna, v rovnakom čase pozdvihujúc sa z neho evolúciou, ide satanskou cestou nelútošnej krutosti. A keď vyzývame k návratu do prírody, ku všetkým jej skvelým návnadám krásy a ľivej slobody zabúdame, že pod každým, počujete, pod každým kvietkom sa ukrýva had. Ak budeme verní týmto starým predstavám, staneme sa služobníkmi Satana. No ak sa uchýlime k druhému extrému zabúdame, že človek je časťou prírody. Potrebuje ju mať vo svojom okolí a nenarušovať svoju prírodnú štruktúru, ináč stratí všetko, a stane sa bezmenným mechanizmom, vhodným pre ľubovoľnú satanskú činnosť. K istine je možné prejsť po ostrí noža medzi dvoma bludnými cestami», — hovorí tormanským vedcom jeden z hrdinov «Hodiny býka» (Vir Norin).

VEĽKÉ KOLESO VESMÍRU

<http://data10.i.gallery.ru/albums/gallery/95130-2764e-27164368-m750x740.jpg>

Dnes nám astronómia potvrdzuje, že vo vesmíre, v našej aj iných galaxiách, existuje množstvo (možno dokonca milióny) planét. Ako sa od dávna predpokladá, na niektorých z nich existuje rozumný život, a podľa všetkého sú tieto planéty (ako je to opísané v «Hmlvine Andromedy») zjednotené vo «Veľkom kolese obývaných svetov galaxie». Aké planéty môžu byť do tohto «kolesa» zahrnuté? Podľa nášho názoru len tie, na ktorých prevláda Človečnosť (Ľudský typ režimu psychiky — o typoch režimu psychiky čítajte článok «Aká subkultúra mládeže sa stane kultúrou budúcnosti?» <http://inance.ru/2016/09/mol-subkultura/>), ako nositeľ všeobecnej vesmírnej pravdivosti: **ináč civilizácie nedokážu prežiť — rozum, vyzbrojený**

technosférou, ktorý v rozvoji predbehol morálku a všeobecnú vesmírnu etiku, sa zničí sám — v tom spočíva zákon Vesmíru.

Ale ak existujú milióny planét, alebo aj mnohonásobne viac, ako je potom možné identifikovať planétu, kde dominuje ľudskosť? Takéto «Koleso» musí mať automatický systém identifikácie, ktorý slúži na ohlásenie skutočnosti, že niektorá z planét sa vo svojom rozvoji pozdvihla na úroveň Čelo-večnosti. Problém pozemšťanov spočíva v tom, že «vd'aka» Biblii a nezmyselnej viere v jej svätosť sa ľudia na Zemi domnievajú, že Boh stvoril život **len** na našej planéte, pričom v rekordnom termíne (za šesť dní, a na siedmy odpočíval), zatiaľ čo archeológia a paleontológia hovorí o dlhodobých procesoch, a astrofyzika o tom, že vo vesmíre môžu byť milióny planét, s parametrami podobnými tej našej.

A na Zemi sú aj takí ľudia, ktorí si myslia, že odtiaľ — z vesmíru našu planétu nielenže pozorujú, ale že dokonca tu posielajú vesmírne lode, aby ju dobyli a kolonizovali. Inými slovami, ľudia očakávajú z vesmíru len agresiu, pretože tento stereotyp vzťahov pozemšťanov a vesmíru je usilovne rozširovaný Hollywoodom, ktorý od čias Julesa Verna a Herberta Wellsa ľudstvo «prekrmuje» «kozmičnými» vojnami — tak západná biblická kultúra odráža v zrkadle svoju vlastnú agresivitu, pričom ju očakáva z kozmičného «zazrkadlia».

<http://tapety.joe.pl/tapeta/filmy/star-wars/wojna-statkow-kosmicznych.jpg>

Takýmto spôsobom plní Hollywood úlohu Biblie — presvedčuje všetkých, že sme vo vesmíre jedineční a neopakovateľní, a ak aj niekde rozumný život existuje, určite je vo vzťahu k pozemšťanom agresívny. Avšak je to len prenesenie vlastnej nezrelosti (každé dieťa si myslí, že svet sa točí okolo neho) a nečestnosti, neraz prejavenej v činnosti samotných pozemšťanov, napríklad počas kolonizácie Amerík, Afriky a Austrálie.

Vo fantastických predstavách pozemšťanov nie sú zriedkavé ani všemožné hierarchie (ako vesmírnych aliancií, impérií, tak aj všemožných tvorov vo fantastických dielach) — to všetko je pokračovaním agresívneho cirkevného antropomorfizmu, podľa ktorého u Boha, rovnako ako aj na Zemi panuje davo-«elitarizmus»: Kráľ a potom nadol po hierarchii — pomocníci v podobe nevoľníkov-anjelov, archanjelov a ostatných svätých — «demokracia v pekle a na nebi kráľovstvo» (pripisuje sa Jánovi Kronštadskému).

<http://n>

oogen.narod.ru/chb/431.png

Tieto algoritmy vzťahov k životu, vychádzajúce z «najčítanejšej knihy» na planéte, opísal I. A. Jefremov vo svojom filozofickom románe «Hodina býka»:

«Rozmanité strachy, prenikajúce takúto spoločnosť, sú analogické poverčivým strachom, vznikajúcim v izolovaných pozostatkoch archaických kultúr, ktoré strach pred bohmi nútil zabezpečovať sa zložitými rituálnymi obradmi namiesto uvedomelej zodpovednosti za svoje skutky.

— Ale veď to je dav! — povedala Eviza.

— Pravdaže, dav. Potlačenie individuálnosti ponížuje ľudí na ľudské stádo, ako to bolo v Temných časoch na Zemi, keď kresťanská cirkev fantasticky vyplnila úlohu Satana, roztrpčila a urobila vrahmi mnohých ľudí... Bohužiaľ, hlavná náboženská kniha technicky najvyspelejšej a najsilnejšej z minulých civilizácií — bielej — bola Biblia, naplnená zlom, zradou, kmeňovým nepriateľstvom a nekonečným vraždením ...»

Ale ako môžu z «Veľkého kola» «uvidieť a pochopiť», že nejaká planéta vstupuje do éry ľudskosti? Podľa nášho názoru — na základe «prečítania» noosféry planéty, v ktorej sa rodí kolektívne podvedomie ľudskosti, po čom môžu s takouto planétou nadväzovať kontakty iné mimozemské civilizácie. No takáto situácia môže nastať len po úplnom egregoriálno-matričnom preladení

noosféry celej planéty na základe novej ľudskej koncepcie riadenia a v súlade s ňou, meniacou sa psychodynamikou obyvateľstva planéty. V torzno-vlnovej časti spektra bude vyzerat' naša planéta z ďalekého vesmíru celkom odlišne od toho, ako je to prezentované biblickou kultúrou a v nej zrodenu vedou.

O matriciach a egregoroch čítajte článok «Matričné riadenie — čas osvojiť si mágiu!» <http://inance.ru/2015/09/matrix/>

Preto bol na začiatku XX. storočia touto vedou uvalený zákaz na výskum vákua, keďže rýchlosť predávania informácií sa vo vákuu približuje k nekonečnu (vákuum, disponujúce určitou vnútornou štruktúrou a jej dynamikou - akoby nebolo — ale je prázdnota, a to je akoby «vedecky stanovený fakt»).

Potom, ako v noosfére Zeme začne dominovat' segment ľudskosti, do «Veľkého kola obývaných svetov galaxie» pôjde nie technosféry, ale biopol'ový signál, ktorý «koleso» upovedomí o tom, že v Slnčnej sústave, v galaxii «Mliečna cesta», na tretej planéte od hviezdy (ktorú my nazývame Slnko) sa skutočne rodí rozumný ľudský život. Všetky pokusy ľudstva vysielat' do vesmíru technosféry signály, za účelom nadviazania spojenia s inými planetárnymi civilizáciami nemajú žiadny zmysel, lebo rýchlosť prenosu signálu nie je vyššia ako rýchlosť svetla, v dôsledku čoho dialóg na týchto technologických nosičoch nie je možný. Toto prízvukuje ruská národná múdrosť, prejavená v detskej (!) hádanke:

«Čo je najrýchlejšie vo svete?»

Odpoveď je jednoduchá:

«Myšlienka!»

<http://noogen.narod.ru/chb/187.png>

No hlavne preto, lebo na planéte Zem, rovnako ako v tých Temných časoch, o ktorých písal v «Hodine býka» I. A. Jefremov, v noosfére ešte stále prevládajú segmenty kolektívneho podvedomia ľudí-zvierat, podľa ich správania v štatistike životných situácií (skôr načúvajú svojim inštinktom, než ostatným komponentom psychiky), ľudí-zombi, poslúchajúcich stereotypy a zvyky, ľudí-démonov, skôr poslúchajúcich svoj intelekt, alebo ľudí, ktorí degradovali do neprirodzenosti, ktorí takmer 10 000 rokov zabíjali a zabíjajú sebe podobných v lokálnych a svetových vojnách, len tak — v každodennom živote. Zdokonaľovanie prostriedkov na zabíjanie a rozvíjanie samovražedných subkultúr (narkotiká, prostitúcia, protiludská pedagogika), dnes priviedlo globálnu civilizáciu na pokraj «samolikvidácie»: menu na výber — v termojadrovej vojne, v katastrofe technosféreho objektu, v dôsledku degradácie biosféry, v dôsledku biologickej degenerácie ľudstva v «spoločenstve spotreby» a tak ďalej.

<http://batop.ru/15-variantov-konca-sveta-kotoryh-mozhno-izbezhat>

Nato, aby sme sa stali ľuďmi nestačí narodiť sa ako Homo sapiens, no ak sme sa tak narodili, máme na výber — stať sa Človekom alebo ním nebyť — to je výber každého, potvrdený skutkami, alebo záhaľkou, výber, ktorý má jasné — navzájom sa vylučujúce — následky, o ktorých bolo v krátkosti spomínané vyššie.

Keď vo filozoficko-spoločenskom románe «Hodina býka» rozpráva o svetlej budúcnosti Zeme, píše ako o už dosiahnutom výsledku našich potomkov:

«Očistenie noosféry od ľži, sadizmu, maniakálno-zlostných myšlienok si vyžiadalo ohromné úsilie ľudstva Zeme».

To, čo je v predchádzajúcom odseku zvýraznené, to je tá práca, ktorá nás ešte len čaká. Nikto ju za nás neurobí.

A hlavné je to, že I. A. Jefremov mal pravdu: O noosféru sa treba starať viac ako o atmosféru («Hodina býka»), pretože všetky ekologické — biosféro-spoločenské problémy a pohromy sú následkami toho, že sa problémy vzájomných vzťahov množstva ľudí a noosféry neriešia v smere Božieho Zámeru.

Po desiatkach rokov, už po krachu ZSSR, spomínaný P. N. Demičev v roku 2002, už ako penzista v telefonickom rozhovore s M. S. Lisovým povedal približne toto:

«Jefremov bol veľký človek. Keby ho nezakazovali, ale vyučovali, mnohým ďalším nešťastiam by sa bolo možné vyhnúť»

«— A čo — okrem bezcharakternosti a slabošského podriadenia sa korporátnej disciplíne bránilo zakázať, ale vyučovať prostredníctvom zahrnutia «Hodiny býka» do predmetu literatúra na strednej škole? — Áno aj dnes by bolo užitočné zaviesť tento román do školského predmetu literatúra... No I. A. Jefremov nie je jedinečný: on je jednoducho jeden z najznamenitejších...»

Vyhnuť sa sociálnym pohromám, vyvolaným neznalosťou v oblasti sociológie je možné len jedným spôsobom: vypočúť si toho, kto tvrdí, že vie «ako treba», a potom v súlade so svedomím porovnať to čo rozpráva s tým, čo prebieha v živote.

V spojení s tým pripomenieme, že v budúcnosti ľudstva, akú ju videl a opísal I. A. Jefremov v románoch «Hmlovina Andromedy» a «Hodina býka», je najvyšším orgánom na Zemi — Rada cti a práva, úlohou ktorej je v prípadoch, keď platné zákony nie sú jednoznačné, alebo ich normy zaostávajú za životom (vývojom), a tak prekážajú uplatneniu v živote historicko-politickej spravodlivosti, prenikať do podstaty problémov a vynášať rozhodnutia v súlade so svedomím, nehľadiac na ustanovenia zákonodarstva.

Je zaujímavé, že v liste V. I. Dmitrievskému z 25. mája 1971 Ivan Antonovič hovorí: aby sa tento román stal obvyklým, musí prejsť ešte 15 rokov «postupného vzostupu našej literatúry». Zmýlil sa len o jeden rok: v roku 1987 na vlnu «glasnosti» bol zákaz zmieňovať sa o «Hodine býka» a znovu ho vydať odvolaný. No predvídal Jefremov, kde sa všetci ocitneme za ďalších päť rokov? Odpoveď je kladná. V roku 1969, už po napísaní románu «Hodina býka», I. A. Jefremov svojmu priateľovi, americkému paleontológovi Everettovi Olsonovi napísal:

«Môžeme vidieť, že od dávnych dôb sú morálka a česť (v ruskom chápaní týchto slov) podstatne významnejšie než kordy, šípy a slony, tanky a hĺbkové bombardéry. Všetky pády impérií, štátov a ostatných politických organizácií prebiehajú prostredníctvom straty morálky. Toto je jedinou príčinou katastrof v priebehu celej histórie, a preto po preskúmaní príčin takmer všetkých kataklyziem, môžeme povedať, že deštrukcia nesie charakter samodeštrukcie. Akú budúcnosť môže očakávať ľudstvo, ak pre všetkých ľudí bude čestná a intenzívna práca neobvyklou? Kto nakrmí, oblečie, vylieči a prepraví ľudí? Nečestní, akými sa javia dnes, ako budú môcť vykonávať vedecké a medicínske výskumy? Pokolenia, zvyknuté na čestný spôsob života majú vymrieť v najbližších 20 rokoch, a potom sa uskutoční najväčšia katastrofa v histórii, v podobe všeobecne rozšírenej technickej monokultúry, základy ktorej sú teraz tvrdojšie zavádzané vo všetkých krajinách...»

Posledný odsek v uvedenom citáte z listu I. A. Jefremova E. Olsonovi najlepšie charakterizuje opis globálnej politiky, orientovanej na demoralizáciu dorastajúcich pokolení, ktorá sa uskutočňovala aj v tom čase, a naďalej sa

uskutočňuje vo všetkých takzvaných «rozvinutých krajinách», vrátane ZSSR a post-sovietskej RF.

ZÁVER

<http://www.wripper.ru/wp-content/uploads/2016/03/original-a.jpg>

Román «Hodina býka» je skvelým svedectvom toho, že len umelec, ktorý má celistvý, harmonický pohľad na svet je v našom storočí schopný tvoriť vysoko umelecké diela. Všetky diela I. Jefremova sú presvedčivým dôkazom jeho dávnej výpovede o tom, že svet sa nesmie nechať zastrašiť komplikáciami, ktoré ho čakajú. Ignorovanie potrieb a túžob jednoduchých ľudí, egoizmus, kult najrafinovanejších zážitkov, to sú vlastnosti, ktoré budú našim potomkom cudzie. Román «Hodina býka» je umeleckou štúdiou vyššej spravodlivosti, prvotné základy blížiaceho sa duchovného bytia, ostrej kritike je tu vystavené zlo, lož, neschopní vládcovia, ktorí vedú fantastický štát k nevyhnutnej skaze.

Hodina býka — najtemnejšie obdobie pred obdobím rozkvetu

Ale veď Ivan Jefremov nezačal boj preto, aby ešte raz skonštatoval, že žijeme v temných časoch (vtedy by sa neodlišoval ani od anti-utopistov). Nie. Hodina býka – to nie je len najtemnejšie obdobie, ale aj doba pred rozkvetom, obdobie, za ktorým nastupuje Nový deň. A tento Nový deň sa stal Jefremovou odpoveďou na hrôzy a beznádej Hodiny býka. Jeho odpoveďou sa stal človek

budúcnosti, žijúci podľa iných zákonov a iných pravidiel, človek pozývajúci k sebe a ponúkajúci postaviť sa na jeho úroveň, stať sa takým ako on:

«Ani najmenej obavy o budúcnosť, okrem prirodzenej starosti o zverenú prácu, okrem priania stať sa lepším, odvážnejším, silnejším, stihnúť urobiť pokiaľ možno čo najviac pre spoločné blaho. Hrdá radosť pomáhať, pomáhať bez konca všetkým a každému, kedysi možná len pre rozprávkových kalifov arabských povestí, celkom zabudnutá v Ère rozdeleného sveta, ale teraz dostupná každému. Obyčaj opierať sa o takúto všeobecnú podporu a pozornosť. Cítiť vo svojom okolí dobrú morálku myšlienok a citov, vedieť o dokonalom prehľade a všade viditeľnom vzájomnom pochopení ľudí. Pokojné potulky po celej Zemi v čase oddychu, a všade túžba podeliť sa s tebou so všetkým: radosťou, poznaním, umením, silou».

http://bookmix.ru/groups/img/groups_1375875288.jpg

Jefremovský svet — to nie je «koniec histórie». Po prekonaní sociálnych problémov, budú ľudia tohto sveta ďalej dvíhať hranice poznania, bojovať s entropiou.

«Nespi! Lahostajnosť je víťazstvom Entropie Čiernej!»

— hovorí sa v poviedke «Hadie srdce».

Ale ani samotní ľudia Jefremovskej budúcnosti nie sú skamenené sochy, akými «chladnými» by sa javili dnešnému čitateľovi, vzdialenému od nich na tisícročia. Ak postavíme do jedného radu hrdinov románu «Hmlovina Andromedy» (Éra veľkého kola) a pozemšťanov v románe «Hodina býka» (Éra spojených rúk), vnímavý čitateľ uvidí vývoj človeka, pričom nielen na psychologickú (a parapsychologickú), ale dokonca na antropologickú úroveň.

Od otázky evolúcie a vývoja života vo Vesmíre sa myseľ paleontológa obracia k človeku, najdrahocenejšiemu výtvoru sveta. I. A. Jefremov bol v našej krajine jedným z mála, ktorí nielenže pochopil význam náuky o noosfére pre formovanie budúcnosti globálnej civilizácie, ale aj napomáhal s oboznámením širokých mas s týmito myšlienkami, a osobitne — dorastajúcich pokolení.

«Je pochopiteľné, že nie veda a technika ďalej budúcnosti alebo zvláštne civilizácie nekonečne vzdialených svetov boli cieľom môjho románu. Ľudia budúcej Zeme, vychovaní mnoho storočnou existenciou vyššej komunistickej formy spoločnosti, kontrast medzi nimi a rovnako pozemšťanmi, no vyformovanými v útlaku a tyranii oligarchického režimu inej planéty, — to bolo hlavným cieľom a obsahom knihy. Ak sa to podarilo aspoň do určitej miery zobrazit', a tak pomôcť budovateľom budúcnosti — našej mládeži — ísť ďalej, k všestrannej dokonalosti ľudí komunistickeho zajtrajška, duchovnej výške ľudstva, potom moja práca nebola márna». (Od autora, I. A. Jefremov, «Hodina býka, Vydané v ÚV CLKZM, «Mladá garda», r. 1979)

AKO DOSLOV

<https://tsitaty.com/quotes-pictures/tsitaty-миллиарды-различных-граней-будущего-отраженные-в-иван-антонович-ефремов-193874.jpg>

Ktoré Jefremove «predpovede» sa naplnili?

V roku 1944, v poviedke «Diamantový komín» spisovateľ rozprával o objave náleziska diamantov v Jakutsku. A v roku 1954, len 300 km južnejšie od miest opísaných v poviedke, bolo objavené prvé jakutské nálezisko diamantov — komín «Mier (Мир)».

Objavenie veľkého náleziska ortuťových rúd na Južnom Altaji — v poviedke «Jazero hôrných duchov» (1943).

Holografia — v poviedke «Tieň minulosti» (1945).

Špeciálne vlastnosti tekutých kryštálov — v poviedke «Atol Fakafo» (1944).

V románe «Hmlovina Andromedy» (1955): trojrozmerná televízia s parabolickou konkávnou obrazovkou, geostacionárna družica, ktorý sa neustále nachádza nad jedným bodom zemského povrchu, a exo-oblek («skákajúci skelet»), ktorý ľuďom umožňuje prekonať zvýšenú gravitačnú príťažlivosť.

Elektronická kniha (v románe «Hmlovina Andromedy»).

Omladenie organizmu (pokožky) s pomocou laserovej terapie a terapie na báze rádiových vln. (V románe «Hmlovina Andromedy»). Rádio-lifting a thermage pokožky, s cieľom aktivizácie rastu mladých buniek, a tiež omladzovacie procedúry s využitím lasera a širokopásmového svetla. (V románe «Hmlovina Andromedy»:

«Evda Nal si v pamäti vyvolala všetko, čo vedela o základoch dlhovekosti, — očiste organizmu od entropie. Tieto staré štruktúry boli kedysi zdrojmi starnutia a chorôb, ale počas tisícročného skúmania začali ustupovať, keď sa starnúci organizmus začal premývať žiarením, chemickými roztokmi alebo vlnovými otrasmi.» (I. Jefremov diela, v 3. diele, Diel. 3 kniha 2, M., «Mladá garda», 1976 — str. 219).

Akého si ho pamätajú jeho súčasníci? Fyzicky silný človek, boxoval. Erudovaný, vedel naspamäť celého Briusova a Bloka, dokázal citovať celé strany Grina a Doyla. Geológ a zoológ, cestovateľ a filozof, mal krásny bas a absolútny sluch. Ten, ktorý o vedeckej fantastike povedal mimoriadne výstižne:

«Vedecká fantastika — to je pena na povrchu mora vedy. Povešť nám hovorí, že z morskej peny a hviezdneho svetla sa narodila Afrodita, bohyňa lásky a krásy. Fantastika sa musí stať Afroditou, no ak na ňu svetlo hviezdneho neba nedosiahne, pena na brehu vytvorí špinavé škvrny».

O jeho románe — «Hodina býka» — sa doteraz vedú spory. Jedni s penou na ústach dokazujú, že je karikatúrou na ZSSR, iní, ochraňujúc ideové voľby Jefremova hovoria, že predstavuje jeden z variantov rozvoja spoločnosti. A mnohí toto dielo nazývajú románom – varovaním, v ktorom spisovateľ vystríha pred hroziacou sociálnou, ekologickou a morálnou katastrofou.

O tom, že Jefremov nebol ďaleko od pravdy sa presvedčame dnes, avšak Ivan Antonovič nás vyzbrojil tým, že nám ukázal, že sa dá žiť inak, že je možná iná budúcnosť, svetlá, dobrá a volajúca.

[Ivan Jefremov — človek éry Kolesa a jeho «Hodina býka» \(časť 1\)](#)

MATERIÁLY:

Hodina býka

https://ru.wikiquote.org/wiki/%D0%A7%D0%B0%D1%81_%D0%91%D1%8B%D0%BA%D0%B

Centrum I. Jefremova

http://www.archivsf.narod.ru/1907/ivan_efremov/index.htm

Kozmizmus Ivana Jefremova

<http://noogen.su/kosmizm>

Petelin Viktor Vasil'jevič. História ruskej literatúry druhej polovice XX. storočia. Diel II. 1953—1993

<http://fictionbook.ru/static/trials/06/28/17/06281709.a6.pdf>

Brandis E., Dmitrijevskij VI. Cez hory času: Náčrt tvorby I. Jefremova. M.; L., 1963

<http://www.noogen.su/iefremov/cez-hory.htm>

Zvláštne prejavy vedecko-filozofického evolucionizmu v tvorbe I. Jefremova

<http://www.i-efremov.ru/publikacii/chastnie-proyavleniya-nauchno-filosovskogo-evolucionizma-v-tvorchestve-efremova.html>

Ivan Jefremov — pohľad z minulosti do budúcnosti

<http://grey-croco.livejournal.com/841219.html>

Prvé vydanie «Hodiny býka» v časopise (Ilustrácie)

<http://kot-ouchenyi.livejournal.com/9929.html?thread=45769>

Žiarivý most

<http://noogen.narod.ru/Efremov.htm>

Masky podzemia

http://spacedream.narod.ru/Library/ChasByka/ChasByka_07.htm

Záhadné svety Ivana Jefremova

<http://bookmix.ru/groups/viewtopic.phtml?id=2776>